

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2545/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 16.Gpkf.43.015/2024/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Békefi László Tamás ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. A panasz alapjául szolgáló ügy tényállása a következők szerint foglalható össze.
- [3] Az indítványozó felszámolás alatt álló gazdasági társaság végrehajtási lap kiállítása iránti kérelmet terjesztett elő az adós elleni korábbi végrehajtási eljárás alapján. Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 0100-52.Vh.500.416/2023/2. számú végzésével a végrehajtási lap kiállítása iránti kérelmet megtagadta. A bíróság indokolása szerint a hivatkozott végrehajtási határozatok nem tartalmaztak marasztalást az adós irányában, miután az alap végrehajtási ügyben a felperes indítványozó részbeni pernyertességét megállapító másodfokú ítéletet felülvizsgálati eljárás folytán hatályon kívül helyezték, és az indítványozó korábbi keresetét elutasító elsőfokú döntést tartották hatályban. A Fővárosi Törvényszék indokolása szerint a végrehajtást kérő indítványozó által hivatkozott bírósági határozatok miután nem tartalmaznak az adós irányába marasztalást, ezért a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) vonatkozó rendelkezései alapján a végrehajtási kérelem teljesítése alaptalan.
- [4] 1.2. Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokú bírósággént eljáró Fővárosi Ítéltábla a 16.Gpkf.43.015/2024/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta, és az indítványozót perköltség megfizetésére kötelezte. Döntésének indokolásában kifejtette, hogy a felperes indítványozó által előadottakkal ellentétben – miszerint az elsőfokú döntés nem kellően alaposan vizsgálta a korábbi végrehajtási

határozatokban foglaltakat, ellentétesen értelmezve jelen eljárásra vetítve azok tartalmát –, a döntések egyértelműen rendelkeznek a marasztalás kérdéséről, amelyre figyelemmel az elsőfokú bíróság megfelelő döntést hozott. Megjegyezte az Ítélőtábla továbbá azt is, hogy a korábbi végrehajtási eljárás alatt, a felülvizsgálat folytán a felperes indítványozó pervesztesnek tekintette magát, ezért is élt különböző jogorvoslati kérelmekkel a döntés ellen.

- [5] 2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Fővárosi Ítélőtábla 16.Gpkf.43.015/2024/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert az véleménye szerint sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint a 25. cikk (3) bekezdését és a 28. cikkét.
- [6] 2.1. Az indítványozó – alkotmányjogi panaszában előadott – álláspontja szerint a Fővárosi Ítélőtábla döntése sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, illetve az annak részének tekintett bírósághoz fordulás jogát, az anyagi jogerő tiszteletben tartásához való jogot, és a hatékony jogvédelemhez való jogot, mert a bíróságok önkényes jogértelmezése következtében az indítványozót egy alaki és anyagi jogerővel rendelkező ítélet végrehajthatóságától fosztották meg.
- [7] A Fővárosi Ítélőtábla az indítványozó szerint *contra legem* mellőzte a fellebbezése alapjául szolgáltat hivatkozás vizsgálatát, amivel absztrakt és konkrét szinten is alaptörvény-ellenesen járt el. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságoknak kötelezettsége az alaki és anyagi jogerővel rendelkező határozatok végrehajtása, amelyet az Ítélőtábla azonban nem tett meg. A bíróság a joggyakorlat alapját képező szövegértelmezés és bírói értelmezés evidenciális alapelvét sértette meg, amikor is nem hajtotta végre az indítványozó szerinti, jogerős döntésben foglalt marasztalást. Mindez veszélyezteti a jogbiztonságot, továbbá a jogerős ítéletek rendelkező részének „megkérdőjelezhetetlenségét” és az ezen alapuló jogegységességet.
- [8] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megismételte a fellebbezéséhez csatolt nyelvi szakértői véleményében foglaltak ismertetését, amely szerint a korábbi végrehajtási eljárásban született felülvizsgálati döntést az eljáró bíróságok tévesen értelmezték rá nézve, miután a rendelkező rész egyes pontjait kiragadva, a hatályon kívül helyező rendelkezést nem egészében vizsgálták az Alkotmánybíróság előtt fekvő ügyben. Az Ítélőtábla helybenhagyta az indítványozó szerint hibás elsőfokú döntést úgy, hogy nem indokolta meg és nem tért ki a fellebbezésében hivatkozott, valamint az eljárás során előadott érveire sem.
- [9] A tisztességes bírósági eljárás kapcsán kitért továbbá az indítványozó az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatára is, miszerint ezen alapjog több részjogosítványt tartalmaz, és hangsúlyozta, hogy önmagában a bírói út formai igénybevétele nem biztosítja ezen alaptörvényi garanciák teljesülését. Utalt továbbá

arra, hogy nem teljesült esetében a jogerő tiszteletben tartásának követelménye sem a bíróságok téves jogértelmezése miatt.

- [10] Az alaki és anyagi jogerővel rendelkező ítéletnek az indítványozó szerint az egyik legfontosabb jogkövetkezménye azok végrehajtása lenne a polgári eljárás szabályai alapján, amely esetében nem (megfelelően) történt meg, nem biztosítva ezzel a tisztességes eljárás követelményének alaptörvényben rögzített érvényre jutását. A korábbi végrehajtási eljárásban hozott döntések és az indítványozó előadása alapján, szerinte egyértelműen megállapítható, hogy a felülvizsgálati eljárás csupán a perköltség és a kereseti, valamint fellebbezési illetékek kapcsán helyezte hatályon kívül a jogerős döntést, a per főtárgyában – az indítványozó korábbi perbeli ellenfelét pénzfizetési kötelezettségben marasztaló részben – nem. Azzal, hogy ezen marasztaló rendelkezést nem hajtották végre a bíróságok, az indítványozó a bírósághoz fordulás és az anyagi jogerő érvényesüléséhez, valamint a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát vonták el.
- [11] 3. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [12] 3.1. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint megállapított határidőn belül nyújtotta be. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [13] 3.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz, így az indítvány e körben teljesítette a törvényi feltételt.
- [14] 3.3. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján csak az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként jelölte meg a 25. cikk (3) bekezdését és a 28. cikkét. Az Alkotmánybíróság ezekkel összefüggésben rámutat arra, hogy valamely államcél vagy egyéb alaptörvényi rendelkezés megsértésének a megállapítása alkotmányjogi panasz keretében nem indítványozható. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései nem minősülnek az Alaptörvényben biztosított jogoknak, a felhívott alaptörvényi rendelkezések címzettje nem az indítványozó, azok nem biztosítanak számára jogot, ezért alkotmányjogi panaszt sem lehet közvetlenül ezekre alapítani. Ezért a hivatkozott alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben érdemi vizsgálat lefolytatásának nincs helye (lásd

hasonlóan például: 3181/2023. (IV. 12.) AB végzés, Indokolás [33]; 3029/2021. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]; 3356/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [40]].

- [15] 3.4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek is megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését, és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [16] 3.5. Az Alkotmánybíróságnak vizsgálni kellett azt is, hogy az Abtv.-nek a panasz befogadhatóságára vonatkozó, idézett szabályai fényében, támadható-e alkotmányjogi panasszal a szóban forgó konkrét bírói döntés.
- [17] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasz kizárólag az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntéssel szemben nyújtható be. Az Abtv. nem határozza meg a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező bírói döntések körét, ezért az Alkotmánybíróságnak esetenként kell eldöntenie, hogy a támadott bírói döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e {például 3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]; 3152/2018. (V. 7.) AB végzés, Indokolás [18]}. Az Alkotmánybíróság már több döntésében rámutatott, hogy a polgári eljárásjog szabályaira figyelemmel a bírósági eljárást befejező végzésnek azok a végzések minősülnek, amelyeknek joghatásaként a bírósági eljárás (vagy annak valamely szakasza) befejeződik {3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [11]; 3152/2018. (V. 7.) AB végzés, Indokolás [21]}. Az Alkotmánybíróság a végrehajtással kapcsolatos ügyekben született bírói döntések esetében azt vizsgálja, hogy azok a végrehajtási eljárás érdemében hozott, vagy azt befejező, vagy csak a végrehajtási eljárás során hozott döntéseknek minősülnek-e {lásd például 3092/2020. (IV. 23.) AB végzés, Indokolás [35]; 3278/2020. (VII. 9.) AB végzés, Indokolás [17]}. A 3075/2018. (II. 26.) AB végzés végrehajtási lap kibocsátása és visszavonása iránti kérelem tárgyában keletkezett bírói döntések ellen benyújtott panaszt – az indítvány egyes elemeit illetően – tartalmi okból, az Abtv. 29. §-a szerinti befogadási feltételek hiánya miatt utasította vissza. Az ügyben nem merült fel kifejezetten, hogy a végrehajtási lap kibocsátásáról szóló döntés vajon az Abtv. 27. §-a szerinti értelemben vett, „az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés”.
- [18] A jelen esetben az indítvány alapján azt kell eldönteni, hogy a végrehajtási lap kibocsátásnak a megtagadása, ilyen döntés-e {lásd hasonlóan: 3166/2024. (V. 10.) AB végzés, Indokolás [20]}.
- [19] A támadott végzés valamely ítélet szerinti követelés jövőbeni bírósági érvényesíthetőségéről - jelen esetben a végrehajthatóságáról – szól. A végrehajtási lap kiállításának a megtagadása az említett követelés vonatkozásában a végrehajtási

eljárás megindítása megtagadásának, így az eljárás lezárásának számít a végrehajtási lap kiállítása iránti kérelem vonatkozásában. Az Alkotmánybíróság ezért a Törvényszék és az Ítéltábla végzését – azok tartalma alapján - eljárást befejező, érdemi döntésnek tekinti az Abtv. 27. §-a alkalmazásában. {lásd hasonlóan: 3166/2024. (V. 10.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [20] 3.6. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [21] Jelen ügyben is emlékeztetni szükséges arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indoklásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; a későbbi gyakorlatból lásd például: 3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [11]; 3166/2024. (V. 10.) AB végzés, Indokolás [29]}.
- [23] „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti superbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]} Az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési

kérdésben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.

- [24] A támadott másodfokú, valamint az elsőfokú döntés is tartalmaz érvelést arról, hogy az adott követelést illetően a végrehajtási lap kiállítását a Vht. alapján miért kellett megtagadni és konkretizálja, hogy miért nem tartalmaz marasztalást az alapügy adósa felé a végrehajtási eljárásban született jogerős határozat. Nem alkotmányossági, hanem szakjogi megítélést igényel, hogy az Ítélet tábla a támadott végzésében helyesen értelmezte-e az alap végrehajtási ügyben született jogerős ítéletnek a jogkérdésben elfoglalt álláspontját {lásd hasonlóan: 3027/2018. (II. 6.) AB határozat, Indokolás [50]}. Az idézett állandó gyakorlat alapján az Alkotmánybíróság nem bocsátkozhat annak érdemi vizsgálatába, hogy a végrehajtási lap kiállításának a megtagadása a bírói döntésekben szereplő okok mellett helyes volt-e, vagy másik bíróság másként döntött volna {lásd hasonlóan: 3166/2024. (V. 10.) AB végzés, Indokolás [31]}.
- [25] 4. Összefoglalva megállapítható, hogy az indítványozó panaszában a támadott ítélet táblai döntés kapcsán kizárólag törvényességi kérdéseket vet fel. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [26] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint tehát jelen alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan indokokat, amelyek az ügy érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét megalapoznák vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnének fel.
- [27] 5. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjában írt törvényi feltételnek, valamint nem teljesíti az Abtv. 29. §-ban írt befogadási kritériumokat. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (2)-(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)-(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. május 27.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró